

Turnhouts Vennengebied smacht naar intendant en duidelijkheid

Reportage

Jaren van onzekerheid hebben tot veel opgekropte woede geleid bij boeren in het Turnhouts Vennengebied. Dat bleek uit een bezoek van de leden van de commissie Leefmilieu en Landbouw van het Vlaamse parlement aan het landbouwgebied in de Noorderkempen. Een intendant moet in het gebied een ontwikkelingsplan uitwerken en zo voor duidelijkheid zorgen, maar er is al een jaar geen intendant meer actief. Nadat recent een kandidaat-intendant is afgewezen, zal Maarten Goris van VLM binnenkort de gesprekken met de boeren heropstarten.

23 SEPTEMBER 2025

Jerom Rozendaal

Lees meer over:

stikstof

natuur

“In afwachting van een nieuwe intendant ga ik de komende weken opnieuw in gesprek met de landbouworganisaties, natuursector en lokale besturen. Het is de bedoeling om te kijken of er, los van de gevoeligheden, al maatregelen mogelijk zijn die bijdragen aan een stikstoplossing voor dit gebied.” Met die boodschap verwelkomde Maarten Goris, projectcoördinator voor het Turnhouts Vennengebied bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), vorige week een delegatie van de commissie Leefmilieu en Landbouw van het Vlaamse parlement.

De commissieleden trokken naar het hart van het Turnhouts Vennengebied om er de uitdagingen en gevoeligheden in het gebied met eigen ogen vast te stellen. De politici bezochten twee landbouwbouwbedrijven, een ontmoetingsplaats van Natuurpunt en de kijktoren Bels Lijntje in Turnhout die uittorent boven de vennen. Zij luisterden ook naar toelichtingen van verschillende betrokkenen, die elk hun visie op het stikstofdossier deelden. Het eerste stikstofakkoord van februari 2022 sloeg in als een bom in het Turnhouts Vennengebied. Bovenop de generieke maatregelen die voor heel Vlaanderen gelden, worden er van het maatwerkgebied veel aanvullende inspanningen vereist. Het gebied staat bekend om zijn vennen, een natuurtype dat zeer gevoelig is voor stikstofdepositie. Daarnaast kampt het landbouwkrijke gebied met stikstofdepositie uit Nederland.

Al ruim jaar geen intendant

Voor het maatwerkgebied werd Piet Vanthemsche als intendant aangesteld. Zijn opdracht: samen met de landbouwers en natuurorganisaties een ontwikkelingsplan voor het gebied uitwerken. Parallel aan die gesprekken liep een hydro-ecologisch onderzoek, bedoeld om de natuurdoelstellingen voor het gebied te bepalen.

nieuws

Te laat? Kempense boeren bezorgen hartenkreet bij Jambon thuis

23 FEBRUARI 2022

Geen overeenstemming over kandidaat-intendant

Sinds het vertrek van intendant Piet Vanthemsche blijft het grotendeels stil rond stikstof in het Turnhouts Vennengebied. Minister van Landbouw en Omgeving Jo Brouns (cd&v) zoekt intussen naar een opvolger, maar dat blijkt minder eenvoudig dan gedacht. Deze zomer kondigde hij aan een kandidaat op het oog te hebben, maar dat kreeg geen goedkeuring van de Vlaamse regering. Volgens ingewijden waren er twijfels over de partij-onafhankelijkheid van de voorgestelde intendant.

Toch staat de tijd in het gebied niet helemaal stil. Het hydro-ecologisch onderzoek loopt intussen verder. Onderzoekers proberen in kaart te brengen hoe stikstof precies binnenkomt in de kwetsbare vennen. Niet alleen de neerslag vanuit de lucht speelt een rol, ook het grondwater blijkt een belangrijke factor. “Vennen zijn bijzonder gevoelig voor stikstofaanvoer via het grondwater,” legde Jan Wouters van het Instituut Natuur- en Bosonderzoek (INBO) uit aan de parlementaire delegatie. Volgens hem zijn er al enkele vennen geïdentificeerd waar natuurherstel kansrijk lijkt.

nieuws

7 bedrijven in Turnhouts Vennengebied uitgekocht, 17 nog in procedure

22 SEPTEMBER 2025

“Het is net alsof wij nummer zijn”

Deze cijfers wegen zwaar op de boeren. Tijdens een toespraak van een VLM-medewerker brak melkveehouderster Nikki Van Otten in tranen uit. “Het is soms confronterend om te horen hoe mensen die ons en ons gebied totaal niet kennen en zelfs weinig landbouwkennis hebben, toch iets in de pap te brokken hebben en over onze bedrijven praten alsof het nummers zijn, dingen zonder waarde...,” schreef ze een dag later op Facebook.

De aanhoudende onzekerheid en het gebrek aan communicatie maken veel boeren gefrustreerd. “Het decreet, de wet en de habitatrictlijn verplichten overleg met de plaatselijke actoren. Nu is er geen intendant meer en gaat achter de schermen alles door,” vertelde Gunter Klaassen tijdens een

Volgens de boeren was afgesproken dat zij zouden worden betrokken bij dat onderzoek en dat ze inspraak zouden hebben in de richting van de overheidsplannen. Maar sinds Vanthemsche in juni vorig jaar zijn opdracht neerlegde, ontbreekt er een intendant. Daardoor blijven de landbouwers in het ongewisse. Ook de planning voor het ontwikkelingsplan, dat oorspronkelijk in maart klaar moest zijn, is met zijn vertrek tot nader order uitgesteld.

Uitkoop bedrijven en stikstofreductie

Ook de flankerende maatregelen van vorige en deze legislatuur brengen veranderingen teweeg die de toekomst van de landbouw in het gebied vorm geven. Zo liet de VLM weten dat vier bedrijven in het Turnhouts Vennengebied zijn ingegaan op de varkensstoppersregeling en dat drie bedrijven een uitkoopbod aanvaardden binnen de flankerende maatregel maatwerkgebieden en oranje bedrijven. Op de sinds deze legislatuur lopende vrijwillige uitkoopregeling schreven nog 17 bedrijven zich in. Wanneer in totaal 24 bedrijven de zouden instappen in de uitkoopregeling, zou dat goed zijn voor 70 procent van de aanvullende stikstofreductiedoelstellingen tegen 2030. Voor het Turnhouts Vennengebied geldt in de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) al een indicatieve richtwaarde van 100 ton extra stikstofreductie.

presentatie op het bedrijf van Johan en Mark Van Roey op het Kijkverdriet in Ravels.

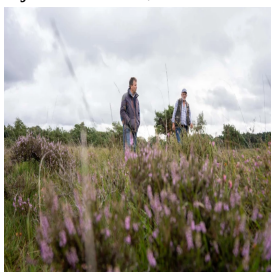

Ook de Vlaamse parlementairen merkten de opgekropte frustraties bij de boeren op. “Ik ben geschrokken van de polarisatie en woede,” zei Mieke Schauvliege (Groen). Ze wijst daarbij onder meer in de richting van de landbouworganisaties, die volgens haar door opruiming bijdragen aan de verhitte sfeer tussen landbouw en natuur. “In haar presentatie reikt Natuurpunt de hand uit naar de landbouw, maar de landbouworganisaties deden dat niet in hun presentatie.”

Dringend nood aan intendant om vertrouwen te herstellen

Ook Bart Dochy (cd&v) voelde de woede en het wantrouwen van de boeren richting overheid duidelijk aan. Zowel hijzelf, de meerderheid van de Vlaamse regering als de oppositie waren het erover eens: er moet snel een intendant worden aangesteld. “Zo kunnen we het vertrouwen van de landbouwers herstellen en hen zekerheid over hun toekomst geven,” zei Dochy.

Hij stelde voor om de plaatselijke politiek een belangrijke rol te geven, geïnspireerd door de presentaties van burgemeester en schepenen van Turnhout en de burgemeesters van Ravels en Merksplas. Zij benadrukten het belang van zowel natuur als landbouw in hun gemeente en legden de nadruk op de synergie tussen beide. “Alleen door goed overleg kunnen we een ontwikkelingsplan uitwerken dat door alle betrokken actoren wordt gedragen. Daarbij zijn vertrouwen, rechtszekerheid en communicatie de sleutelbegrippen.”

Uitgelicht

Intendant blijft uit in Turnhouts Vennengebied: Niemand lijkt er landbouw en natuur te kunnen verzoenen

nieuws

Bijna een jaar na het vertrek van intendant Piet Vanthemsche is er nog steeds niemand gevonden die de brug kan slaan tussen landbouw en natuur in het Turnhouts Vennengebied. “...

21 MEI 2025

[Lees meer](#)

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)